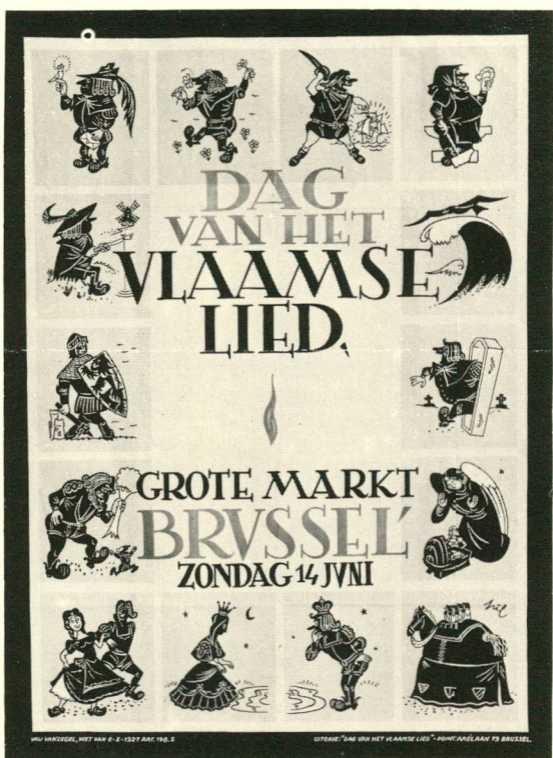

DAG VAN HET VLAAMSE LIED, manifestatie ter bevordering van de volkszang in het Vlaamse land en jaarlijks hoogtepunt van een serie zangavonden en radio-uitzendingen (1953-'57).

De Dag van het Vlaamse Lied ontstond uit onenigheden over het Zangfeest dat vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog door het Vlaamsch Nationaal Zangverbond (VNZ) (z. aldaar) werd georganiseerd. Verscheidene jeugdleiders uit de Katholieke actie onderzochten na de oorlog de mogelijkheid om een nieuwe zangbeweging op te bouwen, die zich niet enkel tot nationalistisch gezinden, maar tot alle Vlamingen zou richten. Er kwam een akkoord en de katholieke jeugdbewegingen en christelijk-sociale organisaties, die vroeger niet in het VNZ waren vertegenwoordigd, kregen nu afgevaardigden in de raad van beheer van het Algemeen Nederlands Zangverbond (ANZ). Door hun tussenkomst verleende het ministerie van onderwijs voortaan elk jaar een subsidie. Incidenten op de Zangfeesten in Gent, Antwerpen en Brussel lokten evenwel spoedig meningsverschillen uit, niet op muzikaal, maar op politiek gebied. De afgevaardigden van het Jeugdverbond voor Katholieke Actie (JVKA) en de christelijk-sociale organisaties protesteerden tegen politiek getinte toespraken, nationalistisch geïnspireerde betogingen, aanvallen op de Christelijke Volkspartij (CVP), propaganda voor de Vlaamse Concentratie, het weigeren van de Belgische vlag, het huldigen van slachtoffers van de Belgische repressie, terwijl die van de Duitse bezetting werden verzwegen, enz. Men pleitte voor een zangfeest buiten de partijpolitiek, op zuiver

culturele en muzikale grondslag, maar toen volgens deze groep bleek dat de ANZ-leiding moeilijk aan de nationalistische druk zou weerstaan, trokken de afgevaardigden zich terug en werd de Dag van het Vlaamse Lied gesticht.

In het beschermcomité van de Dag zetelden talrijke katholieke figuren uit het culturele en sociale leven. Een actiecomité werd samengesteld namens het Davidsfonds, de Boerenbond, de organisaties van het Algemeen Christelijk Werkersverbond (ACW) en het JVKA. Adviseur voor de muziek werd de componist Ignace de Sutter, secretaris werd Marcel Vandewiele. In de eerste programmaprochure schreef prof. dr. Floris van der Mueren: „De Vlaamse Beweging is ver van beëindigd en de taak van het lied is niet af. Wij

moeten opnieuw een culturele doorbraak beproeven, doorheen de steeds dichter en sociaal-bewuster geworden volksgeleerden.” In zijn program-maverklaring uitte het Dag-comité zijn „bekom-mernis om het teloorgaan van het echte Vlaamse volkslied in onze brede volksmassa en het niet-tot-stand-komen van een algemeen aanvaarde en toch muzikaal-verantwoorde, hoogstaande Vlaamse muziek, met het daarbijhorend waarachtig artistiek Vlaams muziekleven”.

De eerste Dag zou op 14 juni 1953 plaatshebben op de Grote Markt van Brussel. Hij werd voor-bereid via door de radio gepropageerde zanguit-voeringen onder het motto „Ik ken een lied”. Ook in de katholieke Vlaamse pers vond de organisatie veel steun. Door nationalistische elementen werd er agitatie tegen gevoerd en Franstalige kringen en bladen begonnen een campagne vol verdacht-makingen, waaraan de Brusselse burgemeester Jef van de Meulebroeck het voorwendsel ontleende om de manifestatie te verbieden. Dit lokte alge-meen protest uit in Vlaanderen, er volgden heftige interpellaties in het parlement en in de Brusselse

gemeenteraad en tenslotte werd het verbod opgeheven, zodat het feest op 12 juli kon doorgaan. Regisseur was Mark Liebrecht, dirigent Jef van Hoof. Ondanks het uitstel en de Guldensporenfeesten elders, was er veel publiek.

De Dag zou daarna nog plaatshebben in 1954, '55 en '56 in Brussel en in '57 in Gent. Op verzoek van de organisatoren van de Vlaamse Dag op de Wereldtentoonstelling 1958 werd in dat jaar de Dag van het Vlaamse Lied overgeslagen. Er werden weer onderhandelingen aangeknoopt met het ANZ. Een aantal jeugdbewegingen verklaarden zich bereid opnieuw hun medewerking te verlenen. Andere sociaal-culturele organisaties hielden zich verder afzijdig. Ten slotte werd het organiserend comité van de Dag ontbonden. (z. ook Vlaamse Volkskunstbeweging).

LITERATUUR: *Dag van het Vlaamse Lied, Brussel 14 juni 1953; Een korte programma-verklaring, in Mededelingen Dag van het Vlaamse Lied, nr 3.*

GASTON DURNEZ